

Sygn. akt VI GC 125/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2014r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) **Sp. z o.o. w W.**

przeciwko: (...) **Sp. z o.o. w J.**

o **zapłatę**

I. **oddala** powództwo,

II. **zasądza** od powoda (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. w J. kwotę 8.519,87 zł (osiem tysięcy pięćset dziewiętnaście złotych 87/100) tytułem kosztów procesu,

III. **zwraca** powodowi (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki uiszczonej na poczet wydatków,

IV. **zwraca** pozwanemu (...) Sp. z o.o. w J. kwotę 697,87 zł (sześćset dziewięćdziesiąt siedem złotych 87/100) tytułem niewykorzystanej zaliczki uiszczonej na poczet wydatków.

Sygn. akt. VI GC 125/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 listopada 2014 r.

Pozwem wniesionym w sprawie, powód (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym, że pozwany (...) Sp. z o.o. w J. ma zapłacić powodowi kwotę 276.421,50 zł z odsetkami ustawowymi za okres od dnia 1 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego powód wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, strony w roku 2007 podjęły rozmowy w sprawie pozyskania przez powoda dla pozwanego dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), w ramach Osi Priorytetowej IV Przedsięwzięcia dostosowującego przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska, Działanie 4.3 – Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT). Dofinansowaniu podlegać miał projekt pn.: „Modernizacja Instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego”. Zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez strony, powód miał zająć się stroną koncepcyjno-projektową wniosku o dofinansowanie, opracowaniem Stadium Wykonalności i

przygotowaniem wniosku do Instytucji Finansującej, co miało doprowadzić do przyznania dofinansowania projektowi realizowanemu przez pozwanego oraz w dalszej konsekwencji do wypłacenia kwoty przyznanej dotacji.

W dniu 16 listopada 2007 r. w J. strony zawarły umowę nr (...), której przedmiotem było wykonanie przez powoda na rzecz pozwanego opracowań i prac mających doprowadzić do udzielenia pozwanemu dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w/w projektu. Strony ustaliły, że za wykonanie opracowań objętych załącznikiem nr 1 do umowy powód otrzyma wynagrodzenie w wysokości 167.000,00 zł powiększone o podatek VAT. Niezależnie od powyższego wynagrodzenia, strony przewidziały dla powoda wynagrodzenie „za sukces” które należało się powodowi tylko i wyłącznie w przypadku przyznania pozwanemu dofinansowania przez Instytucję Finansującą. Wysokość tego wynagrodzenia strony ustaliły na kwotę stanowiącą równowartość 3% wartości przyznanej pozwanemu dotacji, powiększonej o podatek VAT. Wynagrodzenie „za sukces” płatne było w dwóch transzach. Powód wskazał, że w dniu 20 kwietnia 2009 r. na stronie internetowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej opublikowana została lista rankingowa projektów rekomendowanych dla wsparcia Działanie 4.3 gdzie pod pozycją nr 8 zamieszczono projekt pozwanego. Zgodnie z tą listą, kwota przyznanej dotacji wyniosła 15.105.000,00 zł, o czym (...) poinformował również pozwanego w piśmie z dnia 15 kwietnia 2009 r. Powód nadmienił, iż w związku z tym, że pozwany znalazł się na liście rankingowej zatwierdzonej przez Ministra Środowiska w dniu 8 kwietnia 2009 r. pozwany uzyskał prawo do otrzymania dotacji. Realizacja tego prawa na podstawie pkt 58 Regulaminu miała nastąpić zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowaniu, którą pozwany winien zawrzeć z Instytucją Wdrażającą, tj. (...). W ocenie powoda otrzymanie dotacji było zatem faktem dokonany, o czym świadczy wyznaczenie przez (...) terminu spotkania na dzień 14 maja 2009 r., celem negocjacji warunków umowy (części negocjowanej) tj. harmonogramu, planu płatności oraz planu wystąpienia o dotację. Powód wskazał, że pozwany w piśmie datowanym na dzień 27 maja 2009 r., nie informując o tym powoda, wycofał się z negocjacji umowy o dofinansowanie projektu. Powód dodał, że pozwany znał warunki jakie musiał spełnić, aby podpisać umowę o dofinansowanie już w momencie składania wniosku o dofinansowanie, czyli 15 września 2008 r., co między innymi wynikało z zeznań samego pozwanego złożonych w sprawie VI GC 14/10.

W ocenie powoda, pozwany po wpisaniu jego projektu na listę rankingową, w sposób umyślny, kierunkowy, bez wiedzy i zgody powoda wycofał się z negocjacji z Instytucją Finansującą, z przyczyn niezależnych od powoda. Pozwany nie podpisał nadto umowy o dofinansowanie i nie otrzymał dofinansowania, w tym też jej pierwszej transzy, po której wpływie powód w ciągu 7 dni miał otrzymać drugą połowę wynagrodzenia czyli kwoty 276.421,50 zł dochodzonej niniejszym pozwem. W konsekwencji niepodpisanie przez pozwanego umowy o dofinansowanie nie może wpływać w ocenie powoda, na jego uprawnienie do żądania zapłaty umówionego wynagrodzenia, którego równowartości powód dochodzi na podstawie § 6.2.5 w zw. z § 7.1.6. umowy na wykonanie opracowań. Powód wskazał, iż przysługuje mu także roszczenie o odszkodowanie w wysokości utraconego wynagrodzenia, które uzyskałby w przypadku należytego wykonania swego obowiązku przez pozwanego. Stąd też powód wniósł o rozpatrzenie swego roszczenia także w kategoriach odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy łączącej strony.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego pozwany wskazał, iż odnosząc się do zapisów umowy nr (...) na wykonanie opracowań związanych z modernizacją instalacji i utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego, a to § 6.2.5., w ocenie strony pozwanej, wykładnia literalna w/w przepisu z całą stanowczością nie pozwala przyjąć takiego zapatrywania, które pozwalałoby na uznanie, że II część wynagrodzenia „za sukces” jest należna stronie powodowej w sytuacji kiedy nie zostanie zawarta umowa o dofinansowanie z Instytucją Wdrażającą, a w konsekwencji pozwana spółka nie otrzyma faktycznie dotacji na konto.

Powołując się na brak winy w rezygnacji z zawarcia umowy o dofinansowanie z Instytucją Wdrażającą pozwany wskazał, że całość Inwestycji była planowana w okresie, w którym pozwany notował wzrost produkcji w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. W momencie, w którym pozwany miał przystąpić do negocjacji umowy o dofinansowanie z Instytucją Wdrażającą, pozwany odczuł pierwsze skutki kryzysu ogólnoswiatowego,

który w sposób znaczny wpłynął na branżę motoryzacyjną, a w konsekwencji na branżę oponiarską czego wynikiem był spadek ogólnego popytu na produkowaną przez pozwaną spółkę sadzę techniczną, której głównym odbiorcą był przemysł oponiarski. W wyniku tych zdarzeń produkcja pozwanego znacznie się zmniejszyła. W tym stanie rzeczy pozwany wskazał, że skoro kryzys w branży oponiarskiej przełożył się bezpośrednio na drastyczny spadek produkcji sadz technicznych, kompletnie bezzasadnym było podejmowanie jakichkolwiek nakładów mających na celu modernizację linii produkcyjnych umożliwiających zwiększenie produkcji. Skoro zaś modernizacja instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego była immanentnie związana z przewidywanym wzrostem produkcji, również niecelowym było pozyskiwanie środków pomocowych na drugą część inwestycji, która nie miała żadnego gospodarczego uzasadnienia w sytuacji kiedy nie realizowano I części inwestycji. Potwierdzeniem trudnej sytuacji finansowej pozwanego w okresie, w którym miało dojść do podpisania umowy o dofinansowanie oraz późniejszej realizacji Inwestycji była również decyzja Burmistrza Miasta J. z dnia 30 grudnia 2009 r., w przedmiocie umorzenia zaległości z tytułu podatku od nieruchomości.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 11 czerwca 2013 r. powód podtrzymał powództwo całości oraz zaprzeczył wszystkim twierdzeniom pozwanego powołanym w w/w odpowiedzi na pozew za wyjątkiem tych wyraźnie przyznanych w pozwie oraz w piśmie przygotowawczym.

W uzasadnieniu powyższego powód zaprzeczył, aby odstąpienie przez pozwanego od podpisania umowy o dofinansowanie wynikało z rzekomego ogólnoswiatowego kryzysu w branży oponiarskiej lub złej sytuacji finansowej pozwanego. Dodał, że konsekwencje wykorzystania dofinansowania w sposób sprzeczny z umową lub wnioskiem o dofinansowanie, były znane stronom w momencie zawierania umowy i akceptowane przez przystąpienie do konkursu. Ponadto całkowicie niezrozumiałe, nielogiczne i oderwane od rzeczywistości było również prezentowane przez pozwanego postrzeganie umowy o nieodpłatne dofinansowanie jako czegoś niebezpiecznego i zagrażającego stabilności finansowej pozwanego. Pozwany po podpisaniu umowy o dofinansowanie na każdym etapie mógłby zrezygnować z dofinansowania w całości lub w części bez jakichkolwiek konsekwencji. W ocenie powoda pozwany wycofał się z negocjacji z Instytucją Finansującą z przyczyn od niego całkowicie zależnych. Powód wskazał, także, iż nie jest właściwe stanowisko pozwanego, gdzie przyjmuje, iż „sukcesem”, od którego uzależniono w umowie wynagrodzenie powoda, był – uzależniony wyłącznie od woli pozwanego fakt, podpisania przez niego umowy o dofinansowanie oraz następnie uzyskanie wypłaty dofinansowania na podstawie tej umowy. Powód wskazał, że ustalając swoje wynagrodzenie skalkulował ryzyko jego uzyskania, uzależniając je od warunku wpisania projektu pozwanego na listę rankingową. Brał przy tym pod uwagę swój profesjonalizm i prawdopodobieństwo sukcesu, w postaci przyznania pozwanemu dofinansowania. Powód stwierdził, że pozwany był obowiązany do zapłaty wynagrodzenia na rzecz powoda niezależnie od tego czy zrezygnował z realizacji projektu czy też nie. Wynagrodzenie powoda nie było od tego uzależnione, ale jedynie od sukcesu powoda, polegające na umieszczeniu projektu pozwanego na liście rankingowej.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 9 lipca 2013 r. podtrzymał w całości argumentację faktyczną i prawną podniesioną w odpowiedzi na pozew z dnia 13 maja 2013 r. odnosząc się kolejno do twierdzeń i wniosków strony powodowej.

W powyższym piśmie pozwany wskazał, iż to zły stan finansowy oraz głęboka zapaść gospodarcza spowodowała, iż strona pozwana zarzuciła realizację projektu, na który składał wniosek o dofinansowanie i skupiła się na utrzymaniu bieżącej działalności spółki. Pozwany nadmienił także, jak we wcześniejszych pismach, iż niezrealizowanie przez niego inwestycji, o której dofinansowanie składał wniosek dotacyjny, nie było działaniem zawinionym przez pozwanego i było spowodowane przede wszystkim trudną sytuacją finansową pozwanego, która wymusiła w latach 2008-2009 działania polegające na próbie ratowania przedsiębiorstwa, a nie na dokonywaniu inwestycji połączonych z wydatkowaniem środków, których wtedy nie miała możliwości faktycznie pozyskać w ramach grupy kapitałowej, w której funkcjonowała.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Strony są przedsiębiorcami.

Dowód: odpis KRS z dnia 05.04.2013 r. pozwanego, odpis KRS powoda z dnia 05.04.2013 r., odpis KRS pozwanego z dnia 10.05.2013 r.

Powód prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., świadcząc kompleksowe usługi jako Inżynier Projektu, prowadząc profesjonalne zarządzanie procesem inwestycyjnym od fazy projektu po jego realizację. Natomiast pozwany (...) Sp. z o.o. w J. (wcześniej (...) Sp. z o.o.", (...) Spółka z o.o.") jest podmiotem zajmującym się w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej produkcją sadzy technicznej. Głównymi odbiorcami pozwanego są firmy produkujące opony samochodowe. Oprócz tego spółka jest producentem prawy wodnej i energii elektrycznej z przeznaczeniem na rynek lokalny. Pozwana spółka należy do grupy kapitałowej jednego z międzynarodowych producentów sadz technicznych (...).

Pozwana spółka zdecydowała się na uczestnictwo w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko ogłoszonym przez Instytucję Wdrażającą (IW), którą był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), celem dofinansowania ze środków unijnych w ramach postępowania konkursowego prowadzonego na podstawie Regulaminu Konkursu Zamkniętego nr 1/PO liś/4.3/06/2008 swej inwestycji, poprzez złożenie wniosku o dofinansowanie projektów na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r., o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W ramach powyższego programu wspierane miały być projekty, których realizacja spowodowała zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska, w tym emitowanych do powietrza. W związku z powyższym strony w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w 2007 r. podjęły rozmowy w sprawie pozyskania przez powoda dla pozwanego dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), w ramach Osi Priorytetowej IV Przedsięwzięcia dostosowującego przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska Działanie 4.3 – Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT). Dofinansowaniu podlegać miał projekt pn.: „Modernizacja Instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego”. Na podstawie ustaleń stron powód miał zająć się stroną koncepcyjno-projektową wniosku o dofinansowanie, opracowaniem Stadium Wykonalności i przygotowaniem wniosku do Instytucji Finansującej, co miało doprowadzić do przyznania dofinansowania projektowi realizowanemu przez pozwanego. Pozwany natomiast miał dopełnić obowiązków związanych z pozyskaniem i przedstawieniem Instytucji Finansującej dokumentów budowlanych i inwestycyjnych koniecznych do zawarcia umowy z Instytucją Finansującą jak również wypłaty z (...) dofinansowania inwestycji.

Dowód: Regulamin Konkursu Zamkniętego nr 1/PO liś/4.3/06/2008 k. 48 i nast., zeznania strony powodowej w osobie prezesa zarządu powodowej spółki (...) k. 739 - 740, zeznania strony pozwanej w osobie prezesa zarządu pozwanej spółki (...) -741, zeznania świadków T. D. i K. M. k. 534-535, M. S. tłumaczenie k. 672 i nast.

W dniu 16 listopada 2007 r., strony zawarły umowę zgodnie z którą, strona powodowa zobowiązała się do opracowania i realizacji prac składających się na doprowadzenie do podpisania umowy pomiędzy pozwanym a Instytucją Finansującą na dofinansowanie projektu pn.: „Modernizacja instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego” tj. prac mających doprowadzić do udzielenia pozwanemu dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dla w/w Projektu. Strony ustaliły zgodnie z § 6.2.1.- 6.2.3. i § 7.1.1.-7.1.4. w/w umowy, że za wykonanie opracowań objętych Załącznikiem nr 1 do przedmiotowej umowy (pkt 1 – 4) powód otrzyma wynagrodzenie w wysokości 167.000,00 zł powiększone o podatek VAT. Niezależnie od powyższego wynagrodzenia strony przewidziały dla powoda wynagrodzenie tzw. „za sukces”. Należało się ono powodowi w wysokości i w warunkach przewidzianych treścią § 6.2.4 i 6.2.5, w dwóch transzach, każda po 1,5 % wartości dotacji netto, płatnych odpowiednio w terminie 7 dni od wydania przez Instytucję Finansującą decyzji o przyznaniu dofinansowania (§ 6.2.4 w zw. z § 7.1.5.) i w terminie 7 dni od daty wpływu pierwszej transzy dotacji na konto pozwanego zgodnie z § 6.2.5. w zw. z § 7.1.6. umowy.

Wynagrodzenie określone w § 6.2.1. do 6.2.4 umowy tj. kwota 167.000,00 zł – pierwsza część wynagrodzenia należna powodowi za prace faktycznie wykonane oraz kwota 275.720,00 (226.000.00 zł powiększone o 22% VAT) stanowiąca I transzę wynagrodzenia "za sukces", w związku z uzyskaniem decyzji Instytucji Finansującej o udzieleniu dotacji,

zostały powodowi wypłacone. Z tym, że kwota stanowiąca 1,5% wartości dotacji netto, która była należna stronie powodowej po uzyskaniu decyzji Instytucji Finansującej o udzieleniu dotacji zgodnie z § 6.2.4 w zw. z § 7.1.5 umowy, była przedmiotem sporu między stronami w związku z odmową zapłaty tej części wynagrodzenia „za sukces” przez pozwanego. Powód w postępowaniu toczącym się przed tut. Sądem, sygn. akt VI GC 14/10 uzyskał dla siebie korzystny wyrok zasądzający powyższą należność (wyrok Sądu Okręgowego z dnia 19 lutego 2010 r.), który następnie został utrzymany w mocy przez Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 1 lipca 2010 r., sygn. akt I ACa 176/10. Pozwany na podstawie powyższych orzeczeń dokonał zapłaty części wynagrodzenia "za sukces".

Dowód: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko k.338-348. umowa nr (...) na wykonanie opracowań związanych z „Modernizacją instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego” wraz z załącznikami 1 – 3 k. 37-46, zeznania strony powodowej w osobie prezesa zarządu powodowej spółki (...) k. 739-740, zeznania strony pozwanej w osobie prezesa zarządu pozwanej spółki (...) k. 740-741, zeznania świadków K. G. k.534/b,

Zgodnie z postanowieniami przedmiotowej umowy wniosek o dofinansowanie projektu pozwanego sporządzony został przez stronę powodową. W przedmiotowym wniosku z dnia 10 września 2008 r. wskazano, że inwestor (pозwany) planował inwestycję, która miała obejmować swoim zakresem: modernizację instalacji do produkcji sadzy technicznej, która była finansowana ze środków własnych i modernizację instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego, finansowaną z pozyskanych środków unijnych. Wartość inwestycji modernizacji instalacji do utylizacji gazu protekcyjnego miała wynosić około 50.370.000,00 zł, przy dofinansowaniu w kwocie 15.111.000,00 zł.

Inwestycja objęta przedmiotowym wnioskiem o dofinansowanie planowana była w okresie, w którym pozwany notował wzrost produkcji w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Procedurę przyznania dofinansowania w ramach w/w postępowania konkursowego, określał Regulamin Konkursu opublikowany na stronie internetowej NFGOŚiGW. Stosowanie do pkt. 50 Regulaminu przy ocenie merytorycznej wszystkich zgłoszonych w konkursie wniosków o dofinansowanie, sporządzona była lista rankingowa, na której umieszczano tylko te projekty, które osiągnęły minimum punktowe (pkt. 50 i 51 Regulaminu). Tak stworzona lista rankingowa przekazywana była następnie do akceptacji przez Urzędnika Ministerstwa Środowiska (pkt. 52. I 9 Regulaminu) i po jej zatwierdzeniu publikowana była na stronie internetowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (pkt. 53). W dniu 20 kwietnia 2009 r., na stronie internetowej NFOŚiGW opublikowana została lista rankingowa projektów rekomendowanych dla wsparcia Działanie 4.3., gdzie pod pozycją nr 8 zamieszczono projekt pozwanego. Zgodnie z tą listą, kwota przyznanej pozwanemu dotacji wyniosła 15.105.000,00 zł o czym NFOŚiGW poinformował również pozwanego w piśmie z dnia 15 kwietnia 2009 r.

Pozwany nie przystąpił do dalszych negocjacji w terminie zaproponowanym przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które to negocjacje obejmowały część warunków umowy tj. harmonogramu, planu płatności oraz planu wystąpień o dotację.

Przed podjęciem decyzji o nie przystępowaniu do w/w negocjacji, pozwany pismem z dnia 21 kwietnia 2009 r., skierowanym do Urzędu Miasta Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa w J., wniósł o zawieszenie postępowania w sprawie wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych przedsięwzięcia polegającego na modernizacji instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego. Konieczność takową zgłosił w związku ze zleceniem dodatkowej ekspertyzy emitora kotłów utylizacyjnych co mogło spowodować zmiany w planowanym przedsięwzięciu.

Dowód: wniosek dotyczący modernizacji instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego wraz z listą załączników od A – V, (k. 62 – 93), lista rankingowa projektów rekomendowanych do wsparcia – Działanie 4.3, regulamin konkursu zamkniętego nr 1/PO liś/4.3/06/2008 k. 95, pismo z dnia 21 kwietnia 2009r. pozwanego do Urzędu Miasta w J. k. 138

Pismem z dnia 27 maja 2009 r., kierowanym do (...), pozwany zawiadomił o zawieszeniu postępowania w sprawie wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych projektu z uwagi na gwałtowny spadek ogólnego popytu na produkowaną przez pozwanego sadzę techniczną, której głównym odbiorcą jest przemysł oponiarski. Pozwana spółka

wskazała, że wycofuje się z negocjacji z Instytucją Wdrażającą w sprawie umowy o dofinansowanie projektu złożonego w ramach I rundy aplikacyjnej.

Potwierdzeniem trudnej sytuacji finansowej pozwanego w okresie, w którym miało dojść do podpisania umowy o dofinansowanie projektu oraz późniejszej realizacji Inwestycji był wniosek skierowany do Burmistrza Miasta J. z dnia 5 listopada 2011 r. o umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę z tytułu nieuiszczonego podatku od nieruchomości w związku z trudnościami finansowymi spółki oraz likwidacją miejsc pracy oraz ograniczeniem zatrudnienia pracowników na innych stanowiskach a także decyzja burmistrza Miasta J. w przedmiocie umorzenia zaległości z tytułu podatku od nieruchomości za miesiąc lipiec, sierpień, wrzesień i październik 2009 r. Na złą sytuację finansową pozwany powołał się także w piśmie do Burmistrza Miasta J. wskazując, że sytuacja ekonomiczna spółki jest ściśle uzależniona od koniunktury w branży motoryzacyjnej, która zaczęła się pogarszać w IV kwartale 2008 r., co skutkowało spadkiem zamówień na produkowane przez spółkę wyroby. W efekcie pozwana spółka osiągająca jak dotąd zyski po raz pierwszy w 2008 r. odnotowała stratę na ponad 8.000.000,00 zł. oraz bardzo wysoki wzrost zapasów, zarówno surowców do produkcji jak również wyrobów gotowych.

Dowód: pismo pozwanego do NFGOŚiWD z dnia 27 maja 2009 r. k. 137, decyzja Burmistrza Miasta J. z dnia 30 grudnia 2009 r. k. 197, pismo pozwanego z dnia 5 listopada 2009 r. zawierające wniosek do Burmistrza Miasta J. o umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę z tytułu nieuiszczonego podatku od nieruchomości k. 407, pismo pozwanego z dnia 26 listopada do Burmistrza Miasta J. stanowiąca odpowiedź na wezwanie z dnia 17 listopada 2009 r. k. 415

Kryzys, który dotknął branżę oponiarską w związku z kryzysem ogólnoswiatowym, który wpłynął na branżę motoryzacyjną spowodował spadek ogólnego popytu na produkowaną przez pozwaną spółkę sadzę techniczną, której głównym odbiorcą był właśnie przemysł oponiarski. W wyniku tych zdarzeń produkcja sadzy w pozwanej spółce w roku 2008 r. wyniosła zaledwie 33.448 ton, a w roku 2009 tylko 25.806 ton.

Dowód: zestawienie produkcji sadzy technicznej w latach 2008-2010. k. 196, 414, 422, zeznania świadków T. D., K. M. k. 534-535, M. S. k. 672 i nast.

Wniosek dotacyjny sporządzony przez stronę powodową w wielu miejscach wskazywał, że z uwagi na ogólną (dobrą) koniunkturę na rynku samochodowym i oponiarskim konsekwentnie zakładano zwiększenie produkowania sadzy technicznej, na którą stale wzrastało zapotrzebowanie do momentu kryzysu. Produkcja sadzy technicznej była immanentnie związana z powstawaniem gazu poreakcyjnego, który musiał być w odpowiedni sposób utylizowany. Pozwany więc, chcąc zwiększyć produkcję sadzy technicznej musiał rozpocząć inwestycje, które dotyczyły modernizacji instalacji służących do spalania gazu poreakcyjnego. Strona pozwana nie przewidując kryzysu ogólnoswiatowego a tym samym kryzysu w branży oponiarskiej zakładała zwiększenie produkcji sadzy technicznej, co znalazło odzwierciedlenie w sporządzonym przez stronę powodową Studium Wykonalności, które stanowiło załącznik nr 1 do wniosku dotacyjnego. W toku ustalania ostatecznej treści Studium Wykonalności, strony zmieniły wartości dotyczące wzrostu produkcji sadzy technicznej, a w konsekwencji powstających ilości gazu poreakcyjnego i tak w studium wykonalności ze stycznia 2008 r. zakładana produkcja sadzy w 2009 r. wyniosła 40.512,00 natomiast w 2010 r. 48.285,00 zł. Natomiast w studium wykonalności z lipca 2008 r. przedłożonym do wniosku dotacyjnego, zakładana produkcja sadzy w 2009 r. wyniosła 38.000,00, a w 2010 r. 41.000,00 zł. Dane te każdorazowo pochodziły od pozwanego i były wynikiem rozeznania przez niego rynku produkcji sadzy.

Dowód: Studium Wykonalności ze stycznia 2008 r. k. 314 i nast. , Studium Wykonalności z lipca 2008 r. przedłożone jako załącznik do wniosku dotacyjnego przez powoda k. 336 i nast, zeznania świadków M. S. 672 i nast., K. G., T. D. i K. M. k. 534- 535.

Mając na uwadze, że produkcja sadzy miała duże znaczenie dla wniosku o dofinansowanie dla przedmiotowego projektu i była wskaźnikiem jego ostatecznej oceny, to spadek zapotrzebowania na sadzę techniczną i zaistniałe trudności finansowe pozwanego (łącznie z ryzykiem zamknięcia zakładu) uzasadniały weryfikację wieloletnich zamierzeń inwestycyjnych pozwanego i odstąpienie od zawarcia umowy z NFGOŚiWD. Zestawienie produkcji sadzy

w latach 2006-2010 r. potwierdza jednoznacznie załamanie się koniunktury tj. spadek produkcji sadzy technicznej w latach 2008-2009 r., a był to jeden z czynników istotnych dla oceny opłacalności inwestycji związanej z modernizacją instalacji gazu poreakcyjnego.

Strona pozwana zdecydowała się na rezygnację z przeprowadzenia inwestycji objętej wnioskiem o dofinansowanie, także przez wzgląd na okoliczność, iż gdyby dalsze prowadzenie przez pozwanego działalności gospodarczej po 2009 r. nadal przynosiło jedynie straty dla grupy kapitałowej, do której należała pozwana spółka, to skończyłoby się to wygaszeniem działalności i jej ostatecznym zamknięciem. Pozwany bowiem prowadził działalność gospodarczą w ramach międzynarodowej grupy (...). Strona pozwana rozliczała się w ramach grupy (...) metodą „koszt plus”. Zaś zasady rozliczenia pomiędzy stroną pozwaną a grupą określone były w § 4 ust. 2 Umowy Ogólnej z dnia 1 czerwca 2006 r. Z zasad rozliczania pozwanego z grupą wynikało, iż w sytuacji gdy wypracowany przez stronę pozwaną wynik finansowy był dobry, spółka była zobowiązana transferować nadwyżki wypracowanych środków na rzecz grupy, natomiast w sytuacji kiedy wynik finansowy wskazywał, że spółka nie jest w stanie pokryć kosztów swej działalności grupa zobowiązana była transferować środki zapewniające pokrycie kosztów działalności i osiągnięcie marży „koszt plus” przez stronę pozwaną. Taki sposób rozliczania w ramach grupy powodował, że w sytuacji głębokiej zapaści produkcji i sprzedaży sadzy technicznej, w której strona pozwana znalazła się w latach 2008 -2009 r. była ona ratowana środkami Grupy w wysokości 13.000.000.00 zł za rok 2008 r. i 18.000.000,00 zł za rok 2009 r., dzięki czemu mogła ona prowadzić działalność gospodarczą i dokonywać m. in. inwestycji. W roku 2009 pozwany uzyskał najwyższy zysk ze sprzedaży spośród innych lat co było związane z faktem, że spółka w 2008 r. wydatkowała dużą część środków finansowych na nabycie surowców do produkcji sadzy technicznej, które w późniejszym okresie czasu nie mogły być wykorzystywane z uwagi na drastyczne załamanie produkcji. Związanie środków finansowych w zapasach spowodowało, że strona pozwana zmuszona była do zwrócenia się do grupy o otworzenie linii kredytowej, która w roku 2008 r. wynosiła przeszło 44 miliony zł, a w roku 2009 r. przeszło 34 mln. Dobra sytuacja pozwanej spółki w latach 2008 - 2009 r. pomimo utraty płynności finansowej wynikała z ostatecznego finansowania i zabezpieczenia finansowego przez grupę.

Pozwany ponadto nie miał pewności, jak długo grupa będzie zainteresowana utrzymaniem takiego stanu, w którym jedna ze spółek ponosi stratę i w rzeczywistości grupa jedynie do niej dopłaca. Ponadto z materiałów wewnętrznych grupy wynikało, jednoznacznie, że planowane jest zamknięcie zakładów w Holandii i w J. co ostatecznie zostało przeprowadzone w roku 2010 i ograniczyło się do zakładu w Holandii.

Dowód: Umowa Ogólna z dnia 1 czerwca 2006 r. zawarta pomiędzy pozwanym a (...) wraz z załącznikiem nr 1 k. 348 i nast., faktury "koszt plus" za rok 2008, faktury "koszt plus" za rok 2009, fragmenty dokumentacji podatkowej opracowanej zgodnie z art. 9 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, dotyczącej transakcji z podmiotami powiązаныmi, pkt 5.1.6. Metoda i sposób kalkulacji zysków k. 359-381, informacja o procedurze likwidacyjnej pozwanej spółki z dnia 5 czerwca 2013 r., materiały dotyczące możliwości likwidacji strony pozwanej sporządzone przez prawników Kancelarii (...) z dnia 5 czerwca 2009 r., materiały wewnętrzne (...) pt. "Wdrożenie procesów roboczych: konsolidacja zdolności produkcyjnych E." (k. 552-555) z tłumaczeniem na j. polski, ogłoszenia w Monitorze Polskim B sprawozdań finansowych pozwanego za lata 2007 do 2011 (k. 212 – 272, 405-406) wraz z dodatkowymi objaśnieniami i informacjami, zestawienie produkcji sadzy za lata 2006-2010 r., zeznania świadków K. M. k. 534, M. S. k. 672 i nast., T. D. k. 535, zeznania strony powodowej w osobie prezesa Zarządu powodowej spółki (...) k. 739 i nast, zeznania strony pozwanej w osobie prezesa Zarządu pozwanej spółki (...) k. 740 i nast.

Strona pozwana uznała, iż zachodzi brak technicznej rentowności powyższej inwestycji mając na uwadze swą złą sytuację ekonomiczną oraz fakt, iż inwestycja na dofinansowanie, której składany był wniosek dotacyjny, obejmowała taki rozkład dofinansowania, zgodnie z którym środki pomocowe stanowiły kwotę około 15.000.000,00 zł, zaś środki własne beneficjenta przeszło 35.000.000,00 zł a z punktu widzenia końcowego rozliczenia przyznanej pomocy, fundamentalne znaczenie miało zrealizowanie inwestycji w całości tj. wykorzystanie w całości wkładu własnego strony pozwanej. O obowiązku zrealizowania inwestycji w całości jest mowa również we wzorze umowy dla beneficjentów nie będących państwowymi jednostkami budżetowymi – umowa o dofinansowanie dla sektora środowiska – Priorytet IV,

która znajduje się na oficjalnym portalu funduszy europejskich, na którym to wzorze w znacznej części oparta była umowa o dofinansowanie przedmiotowego projektu.

Dowód: pkt 2 preambuły oraz § 4 ust 1 wzoru umowy dla beneficjentów nie będących państwowymi jednostkami budżetowymi – umowa o dofinansowanie dla sektora środowiska priorytet 4 k. 423 i nast.

Z uwagi na brak sfinalizowania umowy o dofinansowanie projektu, którego dokumentację przygotował powód, która to okoliczność skutkowałą pozbawieniem strony powodowej zapłaty II części wynagrodzenia tzw. „za sukces” w wysokości 1,5% wartości dotacji netto, które miało zostać wypłacone po upływie 7 dni od wpływu pierwszej transzy dotacji na konto pozwanego, pismem z dnia 20 lipca 2010 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem w terminie do 31 lipca 2010 r. Jednakże w piśmie z dnia 28 lipca 2010 r. pozwany odmówił zapłaty żądanej kwoty. W dniu 8 kwietnia 2011 r. powód zaważwał pozwanego do próby ugodowej. Jednak na posiedzeniach wyznaczonych przez Sąd Rejonowy w K. nie doszło do zawarcia ugody.

Dowód: odpis wezwania do zapłaty z dnia 20 lipca 2010 r. k. 159, odpis pisma pozwanego z dnia 28 lipca 2010 r., odpis wniosków o zaważwanie do próby ugodowej.

W ocenie Sądu Okręgowego przedstawione przez strony dowody w postaci dokumentów należało uwzględnić albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności a poza tym dowody te podlegają regułom ocennym wyrażonym w art. 245 k.p.c.

Sąd nadto oparł się na zeznaniach świadków K. G., T. D., K. M. i M. S. a także na zeznaniach stron tj. prezesa zarządu powodowej spółki (...) a także zeznaniach strony pozwanej w osobie prezesa zarządu pozwanej spółki (...). Zeznaniami świadków w osobie K. G., T. D., K. M. i M. S. a także zeznaniami strony pozwanej w osobie J. P. a także strony powodowej w osobie J. P., Sąd Okręgowy nie dał jedynie wiary zeznaniom K. G. i J. P., że obie inwestycje (zwiększenia produkcji sadzy i modernizacji instalacji do utylizacji gazu poreakcyjnego) były całkowicie niezależne i nie miały żadnego wpływu na siebie. Zeznania te nie znajdują potwierdzenia w materiale dowodnym z dokumentów, w szczególności w treści wniosku o dofinansowanie i sporządzonych w związku z nim Studiach wykonalności. Poza tym wszystkim pozostałym zeznaniom w/w Sąd dał walor wiarygodności zważając na okoliczność, iż były one wzajemnie spójne, logiczne i znalazły odzwierciedlenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Na rozprawie w dniu 23 października 2013 r. Sąd Okręgowy oddalił wniosek dowodowy pozwanego o przeprowadzenie dowodu z umowy o świadczenie usług doradczych zawartej pomiędzy pozwanym a (...) Sp. z o.o., na okoliczność praktyki zawierania podobnych umów jaka łączyła powoda z pozwanym w przeszłości, a także na okoliczność ustalenia wynagrodzenia "za sukces", jako zbędny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Ponadto Sąd postanowił pominąć także dowód z protokołu przesłuchania przedstawiciela pozwanego w sprawie o sygn. akt VI GC 14/10 jako sprzeciwiający się zasadzie bezpośredniości i dotyczący okoliczności bezspornej. W trakcie w/w rozprawy, strona pozwana cofnęła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rewidenta w niniejszym postępowaniu.

Na rozprawie dnia 14 listopada 2014 r. Sąd zarządził częściowy zwrot załącznika do protokołu rozprawy z dnia 23 października 2013 r. złożonego przez stronę pozwaną, a w to w odniesieniu do pkt 2, który nie stanowił rozwinięcia podnoszonych na rozprawie z dnia 23 października 2013 r., okoliczności i twierdzeń, stanowiąc jedynie dalsze rozwinięcie stanowiska pozwanego w prawie nie mające związku z wypowiedziami autora załącznika złożonymi na rozprawie w w/w dacie.

Nadto na rozprawie dnia 14 listopada 2014 r. Sąd ujawnił protokół przesłuchania świadka M. S. wraz z tłumaczeniem na język polski. Ze względów technicznych tj. braków w zakresie odpowiedniej infrastruktury sprzętowej tut. Sądu, brak było technicznych możliwości przesłuchania w/w świadka za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających dokonanie tej czynności na odległość zgodnie z art. 235 § 2 i 3 k.p.c. Wskazać należy nadto, iż Sąd nie dysponuje instrumentami prawnymi mogącymi skutkować "wymuszeniem" stawiennictwa w/w świadka przed tut. Sądem.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W okolicznościach niniejszej sprawy, powód domagał się zasądzenia na jego rzecz od strony pozwanej kwoty 276.421,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty, wskazując, iż dochodzona kwota stanowi część wynagrodzenia tzw. "za sukces" objętego umową nr (...) z dnia 16 listopada 2007 r., której przedmiotem było wykonanie opracowań i realizacja prac składających się na doprowadzenie do podpisania umowy pomiędzy pozwanym a Instytucją Finansującą na dofinansowanie projektu "Modernizacji instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego" realizowanego przez pozwanego.

Strona powodowa swoje roszczenie opierała na treści § 6.2.5. w zw. z § 7.1.6. umowy wskazując ponadto jako drugą podstawę roszczenia art. 471 k.c. gdyż poprzez nienależyte zachowanie się pozwanego tj. nieuzyskanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zawieszenie postępowania w tym przedmiocie, nie zawarcie umowy o dofinansowanie i niedopełnienie zobowiązania pozwanego przy realizacji celu, dla którego umowa została zawarta, powód poniósł szkodę w wysokości utraconego wynagrodzenia, które uzyskałby w przypadku należytego wykonania przez pozwanego swego obowiązku.

W przedmiotowej sprawie między stronami powstał spór na tle interpretacji zapisów umowy łączącej strony, dotyczących w szczególności przesłanek od zaistnienia których, zgodnie z umową, powodowi przysługiwała część II wynagrodzenia "za sukces" określona w § 6.2.5. przedmiotowej umowy.

Powód stał na stanowisku, iż wynagrodzenie określone w w/w zapisie umowy jest uzależnione od wpisania projektu, którego dokumentację opracował zgodnie z umową, na listę rankingową projektów rekomendowanych dla wsparcia - Działanie 4.3, podnosząc, że wykonał łączącą strony umowę w związku z czym ziścił się warunek, od którego wynagrodzenie powoda było uzależnione zaś w dalszym procedowaniu element losowy był wyłączony i uzyskanie wpływu kwoty z dotacji na rachunek bankowy pozwanego, uzależnione było jedynie od jego rzetelnego postępowania. Pozwany natomiast wskazywał, iż zapłata II części wynagrodzenia "za sukces" na rzecz powoda uzależniona była jedynie od faktycznego wpływu środków pomocowych na rachunek bankowy strony pozwanej, a nie od ewentualnej możliwości zawarcia umowy o dofinansowanie. Strona powodowa nie umieszczając w umowie stosownych klauzul co do wymagalności tej części wynagrodzenia w przypadku nieuprawnionego (zawinionego) przez pozwanego zrezygnowania z zawarcia umowy o dofinansowanie – miała świadomość i godziła się na ponoszenie ryzyka związanego z uzależnieniem jej wynagrodzenia od gospodarczej zasadności i faktycznego zrealizowania inwestycji opisanej we wniosku.

Sąd Okręgowy dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego podzielił stanowisko strony pozwanej.

W niniejszej sprawie istotną kwestią była wykładnia zapisów umowy łączącej powoda z pozwanym i analiza jej zapisów dokonana zgodnie z art. 65 k.c. W myśl bowiem art. 65 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których zostało złożone, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. W umowach zaś, zgodnie z kombinowaną metodą wykładni, należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. (art. 65 § 2 k.c.). Należy przy tym przyjąć, iż w procesie interpretacji tekstu dokumentu, podstawowa rola przypada językowym regułom znaczeniowym. Zgodnie zaś z ogólną zasadą interpretacyjną, wykładni poszczególnych wyrażen zawartych w dokumencie dokonuje się z uwzględnieniem kontekstu, w jakim on występuje. Następnie należy badać związki przyczynowe występujące pomiędzy różnymi postanowieniami zawartymi w tekście - tak aby miały spójny i rozsądny sens. Trzeba zatem brać pod uwagę całość tekstu, a nie tylko wyrwany fragment. Uwzględnieniu podlegają również okoliczności, w jakich oświadczenie woli zostało złożone, jeżeli dokument obejmuje takie informacje, a także cel oświadczenia woli wskazany w tekście lub zrekonstruowany na podstawie zawartych w nim postanowień, zasady współżycia społecznego i ustalone zwyczaje. (uzasadnienie uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2002 r., V CKN 679/00).

Ponadto to czy sens przypisywany przez nadawcę i odbiorcę złożonym oświadczeniom woli jest identyczny winien ustalić Sąd. Winien on również przy dokonywaniu wykładni umowy ustalać sens oświadczenia woli biorąc pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili jego złożenia. Należy też podnieść, że przesłanką do dokonywania jakichkolwiek zabiegów interpretacyjnych złożonych oświadczeń woli jest sporna ich interpretacja dokonywana przez strony w zakresie sensu złożonych przez siebie oświadczeń woli. Dążąc więc do uwzględnienia i odtworzenia rzeczywistej woli stron należy przede wszystkim mieć na względzie, oświadczenia składane przez strony przed procesem oraz późniejsze zachowania się stron, a w szczególności sposób wykonywania przez nie umowy. Przykładem takiego podejścia do rozumienia oświadczeń woli stron jest obecne orzecznictwo Sądu Najwyższego, w którym reprezentuje on pogląd, że art 65 § 2 k.c. pozwala niewątpliwie uwzględniać sądom pozatekstowe okoliczności, w tym cel jaki strony miały na uwadze przy zawieraniu umowy i badać je przy pomocy dowodu z zeznań świadków i przesłuchania stron. Wymaga to analizy nie tylko samych postanowień umowy ale dla stwierdzenia zgodnej woli stron mogą mieć znaczenie, ich wcześniejsze i późniejsze oświadczenia oraz zachowania (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 grudnia 2007 r., I CSK 261/07). Ponadto by należycie wyłożyć zamiar wskazany w treści art. 65 § 2 k.c. nie można pominąć zawartości poprzedzającej umowę korespondencji, gdyż w niej powód przedstawił swe oczekiwania. Dodatkowo Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 65 § 2 k.c. znajduje zastosowanie nie tylko wówczas, kiedy językowa wykładnia umowy nie pozwala na jednoznacznie określenie treści jej postanowień, ale także wówczas kiedy postanowienia tej umowy są jasne. Pomocą w ustaleniu zgodnej woli stron wyrażonej w umowie powinna być analiza podejmowanych przez nie wcześniej czynności i zamiarów komunikowanych drugiej stronie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 września 2007 r., II CSK 189/07; podobnie w wyroku z dnia 19 kwietnia 2007 r., I CSK 17/07).

Dokonując zatem oceny treści umowy z dnia 16 listopada 2007 r., łączącej strony, a zwłaszcza § 6.2.5. w zw. z § 7.1.6. umowy, stwierdzić należy, iż strony formułując treść w/w zapisu, obejmowały swą świadomością i godziły się na to, że powód otrzyma II część wynagrodzenia "za sukces" po wpływie pierwszej transzy dotacji na konto pozwanego - w wysokości 1,5% wartości dotacji netto. Na powyższe wskazuje literalna wykładnia uzgodnionego w ramach swobody kontraktowania postanowienia umownego. Zaznaczyć przy tym należy, iż przedmiotowa umowa, wbrew twierdzeniom powoda, nie określała jego uprawnienia do żądania otrzymania wynagrodzenia "za sukces" w wysokości 3% wartości dotacji netto z chwilą wpisania pozwanego na listę rankingową. Takiego wniosku nie można wywieść z brzmienia w/w zapisu. W okolicznościach niniejszej sprawy, skoro nie doszło do zawarcia umowy o dofinansowanie pomiędzy pozwanym a Instytucją Wdrażającą, skutkiem czego pozwana spółka nie otrzymała kwoty wnioskowanej dotacji na rachunek bankowy, powód nie mógł skutecznie domagać się od pozwanego zapłaty II części wynagrodzenia za sukces. Niewątpliwie wskazane § 6.2.5. umowy nr (...) wynagrodzenie „za sukces” tj. jego II część, należało się powodowi dopiero z momentem zawarcia umowy o dofinansowanie i z chwilą wypłaty I transzy dotacji dla pozwanego.

Warto wskazać, że powód jest podmiotem świadczącym kompleksowe usługi jako Inżynier Projektu, prowadzącym profesjonalne zarządzanie procesem inwestycyjnym od fazy projektu po jego realizację. W realiach niniejszej sprawy strona powodowa we własnym zakresie opracowała tekst umowy, dokumentację dotyczącą planowanej inwestycji i wnioski o jej dofinansowanie, a zatem biorąc pod uwagę doświadczenie i zawodowy profesjonalizm powoda, należało oczekiwać, iż powód w celu należytego zabezpieczenia swych interesów, zgodnie z postulowanym przez siebie stanowiskiem, tak skonstruuje zapis umowy dotyczący wypłaty II części wynagrodzenia „za sukces”, aby wynagrodzenie to wymagalne było z chwilą wpisania pozwanego na listę rankingową, w której to sytuacji beneficjent (pозwany) będzie miał możliwość podpisania umowy o dofinansowanie z Instytucją Wdrażającą zgodnie ze wzorem umowy zawartym w ogłoszeniu o naborze wniosków, a tym samym uaktualni się obowiązek zapłaty stronie powodowej wynagrodzenia, przy jednocześnie odroczonym terminie płatności do czasu wypłaty pozwanemu I transzy dofinansowania (dotacji). Jednakże takiego zapisu w umowie brak w związku z czym powód na podstawie § 6.2.5. w zw. z § 7.1.6. umowy, w sytuacji rezygnacji przez pozwanego z zawarcia umowy o dofinansowanie z Instytucją Wdrażającą nie mógł skutecznie dochodzić zapłaty kwoty stanowiącej 1,5% wartości dotacji. Na marginesie zaznaczyć należy, iż nie można utożsamiać, jak to czyni powód, umieszczenia podmiotu (w niniejszej sprawie pozwanego) na liście rankingowej rekomendowanej dla wsparcia Działania 4.3 z zawarciem umowy o dofinansowanie, czy też określeniu tego zdarzenia jako faktu dokonanego. Zresztą strona powodowa jako profesjonalista w swej dziedzinie winna znać mechanizm procedowania oraz unormowania dotyczące przebiegu takowych konkursów jak i

możliwości ewentualnego odstąpienia czy też rezygnacji z uczestnictwa w nich przez wnioskodawców a co za tym idzie należyście zabezpieczyć swe interesy (w niniejszym przypadku wypłatę wynagrodzenia tzw. "za sukces") albowiem od przedsiębiorców traktowanych jako profesjonalistów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej oczekuje się szczególnej staranności i profesjonalizmu w należyтым prowadzeniu swych spraw.

Powód wniósł także o rozpatrzenie swego roszczenia w kategorii odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy łączącej strony a to przez wzgląd na nienależyte zachowanie się pozwanego, nieuzyskanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zawieszenie postępowania w tym przedmiocie, nie zawarcie umowy o dofinansowanie i niedopełnienie zobowiązania pozwanego do współdziałania przy realizacji celu, dla którego umowa została zawarta.

Na wstępie wskazać należy, że odpowiedzialność kontraktowa uregulowana w art. 471 k.c. i nast. jest odpowiedzialnością z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wskutek okoliczności obciążających dłużnika. W przypadku roszczenia opartego na art. 471 k.c. zaistnieć muszą kumulatywnie trzy przesłanki odpowiedzialności kontraktowej określone w tym przepisie, a to: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania (naruszenie zobowiązania), fakt poniesienia szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Ponadto dla zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej poza wymienionymi przesłankami, warunkiem sine qua non jest, aby naruszenie zobowiązania było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada. Jak się wskazuje, w prawie polskim nie istnieje automatyzm odpowiedzialności odszkodowawczej, lecz o tej odpowiedzialności decydują przyczyny, z powodu których doszło do naruszenia zobowiązania. Art. 471 k.c. nie wskazuje winy jako przesłanki odpowiedzialności dłużnika, jednakże zasady te można wyprowadzić z dalszych przepisów z art. 472, 473 i 474 k.c. Z przepisów art. 471 - 474 k.c. wynika, że jeżeli zakres odpowiedzialności dłużnika nie jest zmieniony przez szczególny przepis ustawy lub przez umowę stron, to dłużnik odpowiada za niezachowanie należytej staranności, czyli odpowiada za winę w postaci niedbalstwa. W takim wypadku to dłużnika obciąża ciężar udowodnienia, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 lipca 2009 r., V ACa 245/09).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że postępowanie dowodowe wykazało brak winy po stronie pozwanego w rezygnacji z zawarcia umowy o dofinansowanie z Instytucją Wdrażającą. Pozwany sprostał ciężarowi dowodzenia w myśl art. 6 k.c. wykazując, iż wycofanie się z dalszych negocjacji umowy z Instytucją Finansującą po umieszczeniu projektu pozwanego na liście rankingowej projektów rekomendowanych dla wsparcia Działanie 4.3. było niezawinione.

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, iż strona pozwana przedstawiając powodowi przygotowującemu wniosek o dofinansowanie przedmiotowego projektu dane niezbędne do jego sporządzenia, akcentowała zamierzenia inwestycyjne oraz warunki na jakich inwestycja obejmująca swym zakresem modernizację instalacji do produkcji sadzy technicznej oraz modernizację instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego jest opłacalna. Dodać nadto należy, że chociaż z punktu widzenia samego projektu były to dwie odrębne inwestycje tj. modernizacja instalacji do produkcji sadzy technicznej oraz instalacji utylizacji odpadowego gazu poreakcyjnego, to ich wzajemne powiązanie i sprzężenie było wystarczająco opisane w prognozach, ryzyku jak i samym projekcie. Istotnym była okoliczność, iż inwestycja jako całość miała swoje gospodarcze uzasadnienie w rosnącej produkcji sadzy technicznej na rok 2008, co warunkowało wzrost ilości wytwarzanego gazu poreakcyjnego, a w konsekwencji potrzebę jego utylizacji. We wniosku o dofinansowanie z dnia 10 września 2008 r. wskazano na powiązania zamierzonej inwestycji z rosnącym zapotrzebowaniem na produkowaną sadzę techniczną, prognozami sprzedaży produktu w przyszłości oraz na ewentualne zagrożenia w realizacji inwestycji oraz stan finansowy samego pozwanego. W związku z tym strona powodowa miała pełne rozeznanie co do przesłanek warunkujących zasadność zamierzonej Inwestycji oraz wiedzę co do ewentualnych ryzyk i zagrożeń mających wpływ na jej realizację. Przedmiotowa inwestycja była opłacalna w okresie, który obejmował opracowywanie dokumentacji związanej z projektem z uwagi na rosnące zapotrzebowanie na sadzę techniczną. Był to okres, w którym pozwany notował wzrost produkcji w ramach prowadzonej przez siebie działalności tj. do połowy 2009 r. Stan ten uległ jednak zmianie w związku z kryzysem w branży oponiarskiej

odbijającym się na produkcji sadzy technicznej, stanowiącej główny przedmiot prowadzonej działalności gospodarczej pozwanego. Spadek ogólnego popytu na produkowaną przez pozwaną spółkę sadzę techniczną, skutkowało tym, iż inwestycja traciła znacząco na opłacalności. A zatem mając na uwadze powyższe, skoro najniższy próg opłacalności zmniejszenia produkcji sadzy technicznej ziścił się, to pozwany w dobrze rozumianym własnym interesie miał prawo zrezygnować z inwestycji zanim zaangażował w nią jakiegokolwiek środki. Niewątpliwie, zasadnicze znaczenie należy w tym miejscu przypisać, kryzysowi na rynku motoryzacyjnym, który znacznie zmienił zapotrzebowanie na produkt podstawowy wytwarzany przez pozwaną spółkę tj. sadzę techniczną. W związku z powyższym uzasadnienie gospodarcze i ekonomiczne dla przeprowadzenia całej inwestycji, w tym modernizacji spornej instalacji przestało istnieć.

Dodatkowo pozwana spółka w niniejszym postępowaniu wykazała m. in. poprzez przedstawienie Informacji o procedurze likwidacji działalności pozwanej spółki z dnia 5 czerwca 2009 r. (k. 386 i nast.), czy też materiałów wewnętrznych (...) pt. "Wdrożenie procesów roboczych: konsolidacja zdolności produkcyjnych E" (k. 552i nast.), iż działając w ramach grupy (...), której zasady rozliczania w ramach w/w grupy opierały się na marży "koszt plus", ponosząc dalsze straty dla grupy w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, naraziłaby się na zakończenie jej działalności i ostateczne jej zamknięcie w związku z nierentownością prowadzonej działalności gospodarczej. Strona pozwana wykazała również spadek produkcji sadzy technicznej poprzez m. in. zestawienia produkcji sadzy technicznej za lata 2006-2010. Zaznaczyć należy, iż metoda rozliczania "koszt plus" obowiązująca w ramach grupy (...) umożliwiła odnotowanie zysku pozwanej spółce jedynie w znaczeniu księgowym jednakowoż wewnętrzne pokrywanie strat w prowadzonej działalności pozwanej spółki przez grupę nie oznaczało, iż pozwana spółka mogła pozwolić sobie na planowaną wcześniej strategię rozwojową, w tym na przystąpienie do dalszych negocjacji dotyczących zawarcia umowy o dofinansowanie przedmiotowego projektu.

Mając na uwadze powyższe, a to okoliczność, iż na podstawie § 6.2.5 w zw. z § 7.1.6. umowy nr (...) z dnia 16 listopada 2007 r. część II wynagrodzenia tzw. "za sukces" należała się powodowi dopiero z momentem zawarcia umowy o dofinansowanie i wypłatą I transzy dotacji dla pozwanego, a co za tym idzie przyjęcie przez Sąd, że w/w część wynagrodzenia "za sukces" była losowa i uzależniona od zawarcia umowy o dofinansowanie, a także mając na uwadze okoliczność wykazania w niniejszym postępowaniu przez pozwanego, iż odstąpienie przez niego od podpisania umowy o dofinansowanie z Instytucją Wdrażającą było niezawinione, a tym samym roszczenie odszkodowawcze powoda nie znalazło uzasadnienia w art. 471 k.c., należało przyjąć, iż roszczenie powoda o zapłatę kwoty stanowiącej II część wynagrodzenia tzw. "za sukces" określoną w § 6.2.5. w zw. z § 7.1.6. przedmiotowej umowy jest niezasadne.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy oddalił powództwo na podstawie w/w przepisów, o czym orzekł w pkt I wyroku.

W przedmiocie kosztów postępowania orzeczono stosownie do wyniku sprawy na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zwz art. . 108 § 1 k.p.c., tak jak w pkt II wyroku. Na zasądzoną kwotę składa się:

- wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową – 7.217 zł
- suma wynagrodzeń biegłej tłumacz A. B. – 1.302,87 zł (postanowienia k. 524, 589, 605, 626, 704).

W pkt III i IV wyroku natomiast orzeczono w przedmiocie zwrotu stronom kwot niewykorzystanych zaliczek, uiszczonych na poczet wydatków.